

มคอ. ๓ รายละเอียดของวิชา
รหัสวิชา ๑๐๑ ๓๓๖ อารยธรรมอีสานศึกษา
(Isan civilization studies)

หลักสูตรพระพุทธศาสนาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

รายละเอียดของวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.

คณะ พุทธศาสตร์

หลักสูตรสาขาวิชา พระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อวิชา

รหัสวิชา ๑๐๑ ๓๓๖ อารยธรรมอีสานศึกษา (Isan civilization studies)

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓ (๑-๒-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พระพุทธศาสนา รายวิชาเฉพาะสาขาในหมวดวิชาเลือกเสรี

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน พระมหาภิรัฐภรณ์ อัสมาลี, ผศ, ดร.และคณะ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ พระมหาโยธิน โยธโก รศ.,ดร., พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปณัญญ์ ดร., พระมหาสำรอง สมญูโต ดร.

๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๓

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

พฤษภาคม ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

๑. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจอารยธรรมธรรมอีสาน

๒. เพื่อให้บัณฑิตได้ทราบถึงพัฒนาการของอารยธรรมอีสาน

๓. เพื่อให้บัณฑิตได้ทราบถึงอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทต่อสังคมอีสาน

๔. เพื่อให้นิสิตได้ทราบถึงคุณค่าของอารยธรรมอีสานอันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในสังคมอีสานจากอดีตถึงปัจจุบัน วิถีชีวิต การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทัศนทางพระพุทธศาสนาด้วยการปรับตัวตามบริบทความเปลี่ยนแปลงที่มีต่อผู้คนในสังคมอีสาน

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

๒.๑ วัตถุประสงค์ในการพัฒนา

- เพื่อให้นิสิตมีความรู้ มีความเข้าใจอารยธรรมอีสาน
- เพื่อให้นิสิตมีความรู้ มีความเข้าใจการพัฒนาการของอารยธรรมอีสาน
- เพื่อให้นิสิตได้ทราบถึงอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทต่อสังคมอีสาน
- เพื่อให้นิสิตได้ทราบถึงคุณค่าของอารยธรรมอีสานอันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในสังคมอีสานจากอดีตถึงปัจจุบัน วิถีชีวิต การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทัศนทางพระพุทธศาสนาด้วยการปรับตัวตามบริบทความเปลี่ยนแปลงที่มีต่อผู้คนในสังคมอีสาน

๒.๒ วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. ดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนระบบ e-Learning และกระบวนการสืบค้นพระไตรปิฎกทางคอมพิวเตอร์ และระบบ AI

๒. ปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่

๓. ปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับร่องรอยอารยธรรมอีสานอันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในสังคมอีสานจากอดีตถึงปัจจุบัน วิถีชีวิต การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทัศนทางพระพุทธศาสนาด้วยการปรับตัวตามบริบทความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนอิทธิพลและคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อผู้คนในสังคมอีสานเพื่อนำไปสู่กระบวนการทำงานวิจัยและบทความวิชาการในรายวิชาได้

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักฐานร่องรอยอารยธรรมอีสานอันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในสังคมอีสานจากอดีตถึงปัจจุบัน วิถีชีวิต การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทัศนทางพระพุทธศาสนาด้วยการปรับตัวตามบริบท

ความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนอิทธิพลและคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อผู้คนในสังคมอีสาน

๒. จำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	มีการฝึกปฏิบัติภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านความรู้ มีทักษะการสื่อสาร	-มีเทคนิคกระบวนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กร รวมทั้งพัฒนาตนเองและพัฒนาการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ด้านศีลธรรม มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะรับใช้สังคม	-มีเทคนิคกระบวนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีจิตสาธารณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม องค์กรและสิ่งแวดล้อม
ด้านปัญญา มีความรอบรู้ในวิชาการทางพระพุทธศาสนา สามารถนำเอาองค์ความรู้ประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-มีเทคนิคกระบวนการสอน เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะการใช้ชีวิต พัฒนาจิตใจและสังคม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ. ๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕).

๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒.ความรู้					๓.ทักษะทางปัญญา				๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔
●	○	○	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ความรับผิดชอบหลัก (๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต	(๑) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน	(๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน

(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา	(๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหาการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน	๓) ประเมินคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต
---	---	--

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
ความรับผิดชอบหลัก (๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพระพุทธศาสนา (๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาในสังคม	(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา	(๑) การทดสอบย่อย (๒) การสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
ความรับผิดชอบหลัก (๑) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ (๒) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	(๑) เรียนรู้กรณีศึกษาและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม (๒) รายวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนต้องฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	(๑) การทดสอบย่อย (๒) การสอบกลางภาค และปลายภาคเรียน

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
ความรับผิดชอบหลัก (๑) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ทั้งใน	(๑) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิก ที่ดีของกลุ่ม	(๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้การสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน

บทบาทของผู้นำ หรือในบทบาท ของผู้ร่วมทีมทำงาน (๒) มีความรับผิดชอบในการกระทำ ของตนเองและรับผิดชอบงานใน กลุ่ม	(๒) กลยุทธ์การสอนที่เน้นการ สร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน	(๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่ นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย
--	--	--

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ
ความรับผิดชอบหลัก (๑) สามารถใช้เทคนิคทาง คณิตศาสตร์และสถิติ ในการ วิเคราะห์ ข้อมูล และ แปล ความหมายข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ (๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็น ข่าวสารที่มีคุณภาพ และเหมาะสม ต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและ กลุ่มคนในสถานการณ์ที่ หลากหลาย (๔) สามารถใช้สารสนเทศและ เทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม	(๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึก ทักษะการสื่อสารระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอนและบุคคลอื่น ในสถานการณ์ที่หลากหลาย (๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือก และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่หลากหลาย รูปแบบ	(๑) ประเมินจากความสามารถในการ นำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศหรือคณิตศาสตร์ (๒) ประเมินจากความสามารถในการ สื่อสาร การอธิบาย การอภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	ปฐมนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอน - แนวทางการสอน/เนื้อหาสาระ - กิจกรรมการเรียนการสอน - รวมทั้งข้อตกลงเบื้องต้น ในการเรียน การสอน - การวางแผนการเรียนตลอดเทอม - การวัดผลประเมินผล	๓	กิจกรรมการเรียนการสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ซักถาม ๒.มอบหมายงานแบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสาร ประกอบการสอน และ นำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๒-๓	บทที่ ๑ อีสานจากหลักฐานโบราณคดีและตำนาน ๑.๑ การตั้งถิ่นฐานของคนอีสานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ๑.๑.๑ อีสานสมัยสังคมนายพราน ๑.๒๑ อารยธรรมอีสานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ๑.๓ อีสานยุคพัฒนาเป็นสังคมเมือง ๑.๔ อีสานสมัยทวารวดี ๑.๕ อีสานสมัยอิทธิพลเขมร ๑.๖ อีสานสมัยล้านช้าง-ร่วมสมัยอยุธยา	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ชักถาม ๒.มอบหมายงานในแบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสารประกอบการสอน และนำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	
๔-๕	บทที่ ๒ พัฒนาการบ้านเมืองในอารยธรรมอีสาน ๑.๑ ลักษณะทางกายภาพและระบบนิเวศน์ ๑.๒ แหล่งทรัพยากร ๑.๓ การพัฒนาทางเทคโนโลยี ๑.๔ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง ๑.๕ การเปลี่ยนแปลงของประชากร ๑.๖ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ๑.๗ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ๒. พัฒนาการของชุมชนเมืองตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๗๑-๒๔๓๖ ๒.๑ การอพยพและการตั้งถิ่นฐาน ๒.๒ การรับรองสถานภาพความเป็นเมือง ๒.๓ การเติบโตและขยายตัวของเมือง	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ชักถาม ๒.มอบหมายงานในแบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสารประกอบการสอน และนำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	
๕-๖	บทที่ ๓ อีสานกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐส่วนกลางสยามรัฐ ๑. อีสานกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐส่วนกลางสยามรัฐ ก่อนการสถาปนารัฐชาติสยาม ๒. อีสานภายใต้การสถาปนารัฐชาติสยาม	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ชักถาม ๒.มอบหมายงานในแบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสารประกอบการสอน และนำเสนอโดยโปรแกรม	

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			PowerPoint	
๗	บทที่ ๔ ลักษณะของชาวอีสาน ๑. การตั้งถิ่นฐาน ชีวิต ความเชื่อ และ ประเพณีของผู้คนในภาคอีสาน ๒. อีสานกับความเปลี่ยนแปลง และการ ปรับตัว ๒.๑ ดินแดนอีสานในอดีต: ความเจริญ ในแถบทุ่งกุลาร้องไห้ ๒.๒ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ : เหตุการณ์เจ้า อนุวงศ์เวียงจันทน์ ๒.๓ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอม เกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ : การเริ่มต้น สร้างสยามให้เป็นรัฐ ชาติ ๒.๔ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ : บทบาทมหาอำนาจตะวันตกกับการ รวบรวมลาวเข้ากับสยาม และบทบาท ของคนจีนในอีสาน ๒.๕ การปฏิวัติ ๒๔๗๕ กับอีสาน		กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ชักถาม ๒.มอบหมายงานใน แบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสาร ประกอบการสอน และ นำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	
๘	สอบกลางภาค	๓		
๙-๑๐	บทที่ ๕ อีสานสมัยใหม่กับผลกระทบ จากการพัฒนาเมือง ๑. พัฒนาการของการพัฒนาภาคอีสาน ตั้งแต่ ช่วงของการสถาปนารัฐชาติสยาม ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑.๑ การพัฒนาอีสานในช่วง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ๑.๒ การพัฒนาอีสานในช่วงสงครามเย็น : ยุคแห่งการพัฒนาอันเข้มข้นในอีสาน ๑.๓ การพัฒนาอีสานในช่วงรัฐบาลพล เอกเปรม ติณสูลานนท์ (๒๕๒๓) ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ : ยุคสมัยของการเข้าสู่ “อีสานใหม่” ๒. อีสานกับความเป็นเมืองสมัยใหม่	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ชักถาม ๒.มอบหมายงานใน แบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสาร ประกอบการสอน และ นำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑๑	บทที่ ๖ อีสานกับการสร้างอัตลักษณ์ จากงานประเพณี งานด้านศิลปะและ วรรณกรรม	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ซักถาม ๒.มอบหมายงานใน แบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสาร ประกอบการสอน และ นำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	
๑๒	บทที่ ๗ พัฒนาการทางสังคมใน ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงใน อนาคต	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย การยกตัวอย่าง ซักถาม ๒.มอบหมายงานใน แบบฝึกหัด ๓.สื่อที่ใช้เป็นเอกสาร ประกอบการสอน และ นำเสนอโดยโปรแกรม PowerPoint	
๑๓	การลงพื้นที่ศึกษาเรียนรู้อารยธรรม ชนบทรรมเนียม ประเพณี และ ประวัติศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานี, จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดบุรีรัมย์	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.บรรยาย ๒.นิสิตลงพื้นที่ศึกษานอก สถานที่ ๓.นิสิตเก็บข้อมูลภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นบทความ วิชาการแล้วนำเสนอต่อไป	
๑๔	นิสิตนำเสนอการลงพื้นที่ศึกษาเรียนรู้ ประวัติศาสตร์จังหวัดร้อยเอ็ด,จังหวัด มหาสารคามและจังหวัดชัยภูมิ	๓	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ๑.นิสิตนำเสนองานจากการ ลงพื้นที่ ๒.สื่อที่ใช้เป็นเอกสาร ประกอบการสอน และ นำเสนอโดยโปรแกรม	

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			PowerPoint	
๑๕	สรุปการศึกษาทั้งหมด - เพื่อเป็นการทบทวนองค์ความรู้ทั้งหมด ที่ได้ศึกษามาโดยตลอด - เพื่อประเมินผลการศึกษาโดยภาพรวม		- ชี้แจงโดยสรุปเนื้อหา ทั้งหมดที่ได้เรียน - ให้นักศึกษาอภิปรายและ ซักถามประเด็นที่น่าสนใจ - ให้นักศึกษาร่วมกันเสนอแนะ การศึกษาวិชาชีเพื่อ ปรับปรุงแก้ไขต่อไป	
๑๖	สอบวัดผลปลายภาค	๓		

๒.แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	มาตรฐานการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม ข้อ ๑, ๒, ๕	- สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน - ประเมินผลงานจากการทำงานกลุ่ม	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %
๒	ด้านความรู้ ข้อ ๑, ๒	การสอบ	๘	๑๐ %
๓	ด้านทักษะทางปัญญา ข้อ ๑, ๒	การตอบคำถามในชั้นเรียน การสอบอัตนัยและปรนัย	๑๖	๖๐ %
๔	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ ข้อ ๑, ๒	- การสังเกตพฤติกรรมจากการทำงาน กลุ่มร่วมกับเพื่อน - การนำเสนอรายงาน - การทำงานกลุ่มและผลงาน - การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๕ %
๕	ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ข้อ ๑, ๒, ๔	- การนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ -สามารถการสื่อสาร อธิบาย อภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ ได้	ตลอดภาค การศึกษา	๕ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

คณาจารย์สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. (๒๕๖๗) เอกสารประกอบการสอนอารยธรรมอีสานศึกษา.
ขอนแก่น : เอมี่ ก๊อปปี้ เซ็นเตอร์.

-เดิม วิชาคหกรรมกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๓. -ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. แอ่งอารยธรรมอีสาน : แฉหลักฐานโบราณคดีพลิกโฉมหน้าประวัติศาสตร์ ไทย. กรุงเทพมหานคร : มติชน, ๒๕๓๓
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ -มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ -ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์. (๒๕๔๘). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น . -จารุวรรณ ธรรมวัตร. ๒๕๔๓. ภูมิปัญญาอีสาน. มหาสารคาม: โครงการตำราคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. - ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ. (๒๕๒๔). อีสาน. กรุงเทพมหานคร :ไทยวัฒนพานิชย์. -ปรีชา พินทอง. (๒๕๓๔). ประเพณีโบราณไทยอีสาน. อุบลราชธานี : ศรีธรรมออฟเซต -พัฒนา กิตติอาษา. (๒๕๔๖). ท้องถิ่นนิยม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : กองทุนอินทร์. -ยิ่งยง เรือนทอง. (๒๕๔๒). พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี -มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (๒๕๔๒). สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคอีสาน. (เล่ม ๑๒). หน้า ๕๒๔-๕๖๐. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. - สุมิตร ปิติพัฒน์ และเสมอชัย พูลสุวรรณ. (๒๕๔๒). วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์ สังคมไทยแนวมนุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๔. เว็บไซต์ที่สำคัญ -https://www.silpa-maq.com/historu/article ๘๗๙๙๕/ศิลปวัฒนธรรม - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย http://tpurismlibrary.tat.pr.th > medias -https://www.saranukromthai.or.th > sub > book > book

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็น จาก นิสิตได้ดังนี้ - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- สังเกตการณ์การสอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- การสังเกตพฤติกรรมจากการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน
- การนำเสนอรายงาน
- การทำงานกลุ่มและผลงาน
- การส่งงานตามที่มอบหมาย

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนแล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้

ในวิชาได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย

และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชา ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบ

ข้อสอบรายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๕ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ ๆ
